

Høge/niste/kyldskap/wendskap/fiendskap/eller andre Menniskiors be-
 welser/förslag eller påfund/ vet någon måtte oss aff hälle eller thet ifrån
 trängte skal/ oss så sant Gudh hjelpe/ igenom siet helige Evangelium.
 Och thet til yttermere wisso och högre förvarning och stadfästelse/
 at thet handling och tillsammans sätning och endrächtelige be-
 wilning/ och alt annat hwad som förestifwit står/ effter alles wäres och
 menige Rikets Råd/ Ridderkaps/ Biscopers/ Prelaters/ Ståns-
 ders/ Ståders/ Krijzfolks och then menige Mans öfwer heele Riket/
 samfalte och synnerlige sligtige böner/ begäring och endrächtelige fulbor-
 dan/ och vet vårt frije willkor onödde och otwingade/ på menige Sweri-
 ges Rikes Cronas Inbyggjares wälsfärd/ roligheet/ nytto och gagns
 wägne skede år/ och thet samme lofwt/ sworet/ tillsagdt/ stadfäst/ bekräft-
 tigt och bewilget hafwe/ låte wij alle samfalte och synnerligen som här
 nu tilstådes äro/ eller warit hafwe/ och hwar och en för sig och sine eff-
 terkommande och arfwinger/ til ett ewigt wittnesbörd/ at alt thetta fast
 och obrägligen hållas skal/ alles wäres egne och infödde/ samt Capit-
 tels/ Ståders och Häreders Insigne och Signet/ här nedan före sät-
 tte/ och hafwe thet medh egne händer vnderstifwit. Thet emot hafwer
 vår nådigeste Furste och Herre/ och högste wäres nådighe öfwerheeter
 och Arffurster/ lofwat och tillsagdt/ at widh machte hålla förbemälte war
 Christelige Religion/ och oss thet widh bestyde och försware/ emoot
 Diefwulens illstighet och Menniskiors påfund/ churuledhes then v-
 thaff Menniskiors illstighet kan warde optänckt som icke kommer öf-
 wereens medh Gudh klare och reene Ord och then Augoburgiske Con-
 fession/ som sigg thet vpa grunder. Theslikes så wele the och hälle oss wid
 Sweriges bestreffne Lagh/ alle wälsfångne Privilegier/ och älske och
 ähre såsom sine trogne Vnderfäter/ och til thetas och Rikets rätt/ och
 altijdh styrelse och förhjelpe/ såsom rätt infödde Swenske Arffurster
 ägner och böt at göde/ och som thetas Furstelige nåder för Gudh och he-
 le Werlden kunne hafwa ett gott Samwet/ och wij thetas Furstes
 lige nåder fullkommeligen ombetroo. Datum Norköping/
 then 22. Martij. Åhr/ etc. 1604.

Reliquia
 1604

Inno. 1604
 1604
 1604

Kongl : Adm :
 Stadgha / giord på
 Riksdaghen vthi
 Örebro.

Åhr
 M. DC. XVII.

Tryckt i Stockholm / hos
 Hendrich Kijler /

nungen i Påländ / Fröken Anna / Konungens i Påländz Söner / the-
ras Råd och tjänare / som hoos theim achte öro / och någhot hafwa
på Konungens wegna at bestelle / thet ware sigh Swenste eller Vthlän-
ste / hwad heller thet skeer medh Breess / Budd eller och i egen Person /
vthi hwariabanda Saak thet wara kan / ingen vndantagandes ? Han
skal hållas och achtas för en wår Rijkens otrogen Man / och straffas
som en förråbare / och alt hans Godz / löst och fast / ware förfallit under
Swergis Crona.

Til thet andra. Hwilken som besöker någon annan aff the vth-
wikne och Viltughlagde Swenste / eller ock andre theras Medhollare /
medh Budd eller breff / at stempla något medh theim / til wårt och Fä-
dernes landzens skadha och fördärff / eller skrifwer eller sender Tjynder
och Rundskaper / och blifwer thet til Laghwunnen / han skal straffas til
Lijff och Godz / som om the förre sagdt är / vthan alle nåder. Men kan
han icke öfwerlygga medh skäl / at hafwa något sådant skrifwit eller
Budd sandt / som oss och Rijket kunde lända til skada / vthan allenast the
som honom sielff privatim och enstelt anginge / han skal förwijsas Lan-
det / och komma här aldrigh in igen / medh mig. Han fårdeles niuter
wäre nåder. Och alt hans Jordegodz skal falld. Hans näste Frender oc
Erffvingar / som aff sådanne Budd och skrifweller intet wißt hafwa.
Dog hwar någon vthländer at studera eller wandra / begäwe sig i med-
ler tijd til the Papisler eller til Påländ / och en hans wån eller Fö-
want / owerandes at then samma sigh til Konungen i Påländ eller
hans Anhang slagit hade / besökte honom medh ädelige Breess eller budd
at må han wara vhrsäcchat och entfyllat / medh sådanne besteedh / at
så snart witterligt blifwer at han vthreste är worden Pålänst eller Pa-
pistisk / ingen hans wån eller Föwant öftermere effter then dag gemeen-
skap medh honom hafwer / widh straff som förbemäkt står.

Til thet Tredie. Får någon Budd eller Breess ifrån Konungen i
Påländ / Fröken Anna / någon vthrymbd Swenst och andre aff thet
Partij / om hwilke witterligt är / at the äre Konungen i Påländz tiens
eller eliest gern förfordra hans och hans Anhangs bästa och framgång
Och thet straxt vppenbarar Oss / eller i wår fränwaru / Ståthollare eller
andre Wärd på the Örtter förtrogne Wån / så tidigt at man kan så ho-
nom som Bresswet förde / fast / ware saaklöds. Etliches thet eller kom-
mer honom således i händer / at han icke sielff kan wetta hwem Bresswet
förde / eller huru thet til honom kom / så wår sigh / om så påstås med
sielf

23.
sielff sine Edd / at han thet ey weet eller ey hade så lång tijdh och tilfälle
thet at vptäckia / så at Budddragaren kunde fast tagas / hwarken aff ho-
nom sielff eller andre: och wari sedan saaklöds. Men dölier han Bress-
wet / och thet sedan blifwer vppenbart och kommer i dagzliuset: Så skal
han som thet dulgt hafwer / så framt Bresswen och Budden äre komne
ifrån Konungen i Påländ / Fröken Anna / Konungens Söner / the-
ras Råd och tjänare eller Vthliggiere: Eller och at the något sigh hulle
som oss och Rijket angår / blifwe straffat til Lijff och Godz. Men haf-
wer Bresswet varit aff androm skrifwit eller i priwat Sakar / Så skal
han förwijsas Landet som thet dulgt hafwer / och Jordegodz tage näste
Frender och Erffvinger.

Til thet Fjerde. Hwilken som wetherligen sådanne Breess el-
ler Budd förer / och blifwer thet medh beslagen / skal effter som om sielf-
we Bresswens egenkap sagdt är / lijka medh then som sänder eller döbl /
hällen och straffat warde.

Til thet Femte. Then som anammar Konungen i Påländz Pa-
tenter, theim at vthsprijda här inrikes ibland Vnderfäterne / hwad
heller han är aff Konungens i Påländ sielff hijt insender / eller patenter-
ne ett eller flere / eliest raskapne i hans händer / och han them vplåds och
vthbreder ibland then ensaldige Almoghe at komma obestånd tilwägga:
Eller och Elliest förer them här in medh weett och wilie / han skal straf-
fas til Lijff och Godz / vthan alla nåder. Och hwilken som om sådant
wetkap här / och thet ey vppenbarar / achtas lijka godh medh honom
som thet förer.

Til thet Siätte. Hwar och någon aff Konungen i Påländz Lu-
ranter som sigh hålla anten in på Gränsen / eller elliest låta finna sig
här in i Landet / blifwer betrodd och fast tagen / han skal straffas som en
Förråbare. Och then som en sådan Lurant eller Patente dragare kan
så wedh hufwudet / och honom leswererer wår Besalningemån i hän-
der / han skal och behålla alt then brohliges Godz / löst och fast: Och thet
han Fattigh är / aff oss för sitt omaak belönt blifwa. Men tiwert om /
then en sådan Speijare eller Lurante wetherligen byser och herbergerer /
eller i någro mätto til hielp kommer / medh rådh och dād / han skal ach-
tas lijka godh widh then andra / och straffas på samma sätt.

Til thet Siunde. Hwilken som och bestines at löpa kring om
Landet / vthsprjandens en hoop Lögner / thet aff sedan buller / otro och
missförstånd kunde sigh förorsaka / han skal effter som Lögner är til eller

skadan påföljd / straffas anten til lijfwet / eller och til stupone / och thet medh förwijsas landet.

Til thet Ortonde. Hvilken Fader / Förmyndare eller Förwant / som sänder sin Son eller Slächting vthländes / til Studium til någon ort / som Konungen och Pålniste Cronan i någon mätto år subiect och vnderdån / thet ware sig i Påländ / Liettowen / Plessen / Lijssland eller andre orter / Eller och råder honom at begifwa sig vthi någon Jesuistiske eller andre Papistiske Collegia / han skal / thet sådant blifwer laghliggen öfwerfogad / förwijsas landet / och hafwa sitt Jordagods förbrukit vnder nästa Frender.

Til thet Nijonde. Men drager någon sielf vthan sine föräldrar / Förmyndares eller Förwanters råd och wettskap på någon sådan ort som sagdt är / så ware han saaklös: Dogh så / at han i medler tijdh wetterligen icke hjälper honom medh penningar eller annat sljkt: och then andre / som aff egheit bewägh sig sådant företogh / ware här medh Biltugh lagd öfwer Swerigis Rijk och näste Fränder han tage Gudz hans.

Til thet Tioonde. Hwar och någon här til / eller efter thenna Dag / han ware aff hwad stånd / wil / faller ifrån wår rätte Christlige Tro och Evangelij lära / som nu genom Gudz nåde lofer i wårt käre Fädernas land / til then Papistiske lära / han skal aldrigh hafwa hwarken Boning eller hemwist / Ev heller nitta något arff / rätt eller rättighet / innan Swerigis Gränser? Vthan och ware Biltugh öfwer alt Swerige. Men kommer och någon in i Rijket / som hembligen söker at bedraga och förföra Bndgomen medh falsk Jesuistisk och Papistisk lära / han skal såsom en Bperts och Tvedrechtes sliffare tilbodelighen straffat warda.

Til thet Ellofte. Så skal och alle Papister / som anten på landet niderfatt hafwa / här medh tillsagdt / pålagdt och befalt wara / at förfoghe sig här vthan Rijket / innan treë Månader efter thet ta Dies: Hwar och sedan någon Swensk finnes här intrilles / efter förbemäلتe treë Månaders förlopp / som Papistisk wore / han skal straffas såsom wår Påbudz förachtare / och then thet vthan hinder hafwer något onde moet närwarandes Regimente i sinnet / som en Förrädare.

Til

Til thet Tolfte. At til wettandes at thenna wår Stadga skal i alla Dommar och Rättegångar hafwa lagha krafft / och blifwa aff allom achtat och hållen / widh straff som förbemäلتe står / så länge och til thet then twist och missförstånd / som emellan Os och Swerigis Crona på then ena sidhan / och Konung Sigismundo och hans Medhållare är på then andra sidhan / kan genom Gudz nådighe försynn bislagd och stillat warda.

Til thet Sidsta. Och på thet all onyttigh och skadeligh Disputatz må i tijdh förtagen warda / så är här på Riksdagen gort funnit / och aff H. M. wår elskelige käre Frw modher på H. R. Hertig Carl Philips / och aff H. R. Hertig Johan / på bägge theas kårlighet wågner bejakat och samtyckt / at alle the som anten stempla sielfwe i någon mätto emoot / och Rijket / eller göde sig aff andres Stämpling och Prachtiker deelachtige / så at the anten med breff budh / eller i egen Person besökta Konungen i Påländ eller hans Anhang och Medhållare / eller och komma här in medh Breff eller Budh / anten sende eller aff egheit ondska dragne / brytandes i så mätto emoot then 1. 2. 3. 4. 5. och 6. Artikeli i Stadgan: Och the fast tagne och gripne innan Förstendömmen the skola lijka widh then. Om i Konungadömmet gripes antwardas os i hender / vthi wårt hoff at ransakas / dömas och sedan til Execution tagas vthan någon geensegn eller hinder. Men tager sig någon thet oråd vthi någon geensegn eller hinder. Men tager sig någon thet oråd före / at han något praedicerat emoot någon aff Arffursterne / theas Hwsfwer / Barn / Råd och Tienare / eller theas enstylte Stat / och blifwer i Förstendömmet gripen och fången / om hans gerning stole Arffursterne hafwa mache sielfwe at ransaka och dömma så widt lagen / theas Donationer och wälsångne privilegia medhgiswa / och os efter Donationen Wadzrätten förbehållen: Effter som och hwar någon theas Tienare och Edhsworne Vnderfate blifwe gripen i Konungadömmet / så wels wij then / och på theas begäran / til ransakning öfwerantwarda låta: Doch then beswärade i lijka mätto Appellationis beneficium efter Donationen förbehållet. I lijka mätto skal och i Förstendömmen ransakas om the Mål som brytas emoot then 7. 8. 9. 10. och 11. Artikeli i thenne Stadga: Såsom och eliest Arffursterne sin Jurisdiction Andeligh och Werldzlig / efter Donationerne altijdh blifwe förbehållen: Allena vndantagandes Förräderij / som emoot os och Cronan förnemligen dirigerat är / hwilken Ransakning och doom efter Swerigis Lagh Arffdröningens / Testamentzens och Donationernes rätta förstånd.

ståndh / så och öffigit Bruuk / of allena tilstår. Wij bidie förthen skul
 här medh alle Swerigis Rijkis Inbyggare högre och lägre / Andelige
 och Werldzlige / Så och alle wandrande och Handelsmän innan Swe-
 rigis Greuter / at the siggh råtta effter thenna wår stadgade wille. I
 lijte mårto besalle wij alle Håredihöfdinger / at the wthi alle Lagha
 Tingh / så och Borgmästare och Rådth / at the på Rådstugerne treë gån-
 ger om åhret låte upläsa för Menigheten thenna wår Stadga / Och
 wele ther hoos och binde strengeligen alle wåre Officerer / högre och lägre
 serueles Ståthållare i Landzenderne och på Fästningerne / Fougder /
 Borgmästare och Rådman / Tollendrer / Skrifware / Låndz och Fier-
 dinghman / så och alle andre Befalningsmän / at the hafwe en Riktigh
 upsyn och wakande ögha hwar wthi sin Befalning / på alle them som
 breyta emoot thenne wår gjorde Ordningh : Och ther the någon beslå / at
 the så medh honom procedere och förfare effter Lagen och thenna wår
 Stadga : Icke tilstådiandes någon at synda här emoot / medh mindre
 the sielfwe wele swara til Saken. Ther hwar och en wett siggh fulkomli-
 gen effteråtta. Til yttermere wiisso / vnder wår Konunglige hand
 och Secret Auktum Drebroos then Februarij,
 Anno 1617.

Gustavus Adolphus.

Konungl. Mått i Jan. 1617.
 H. 1617

Den Sannfärdig Berättelse om Lser
Öfvermäktion Herlige

4. 26.
3

Sammantomst och Herrantiöle

Om enillare the Ärenne
höge potentater

The Stormgästige Högborne
Furster och Hertar

Herr Gustaf Adolph Den

Andre, Sveriges, och Sles och

Wigandes etc: Konung, Stor,

fürste till Finland, Hertig

till Estland och Carelen

Herr Öfver Ingermantland etc:

Herr Christian Den Niede

Danemarks, Norges, Sles och Sveriges

och Sles och Sveriges, furste till Sleiswicks

Holsteyns Stormkron och Liffmarcken

Öfver till oldenburg och Del,

menborg etc:

Afr 1619 den 25 Februarii i Lijsnastad

i Halland och Danemarsk Stedde Sampt

hwar Lser Soss sigs Öfverer i liden,

get och hwar Lser i liden af

tillgånget

Till en Swighandelnelse att

Arbetet i liden

Stockholm

ANNO: MDCXIX

1619